

## **Well, well, well. Możliwość studni**

Małgorzata Głuchowska, Małgorzata Jodłowska, Joanna  
Walendzik-Stefańska

Fragment dokumentacji złożonej do konkursu  
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim  
na 19 Międzynarodowej Wystawie Architektury  
w Wenecji w 2025 r.

Godło: M77A77M

Praca Konkursowa I – ogólna koncepcja wystawy.

## WELL, WELL, WELL

koncepcja kuratorska projektu wystawy w Pawilonie Polskim  
na 19.Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji 2025 roku.

Założenia wystawy są bardzo proste. Chcemy opowiedzieć o możliwych interpretacjach tematu i obiektu, jakim jest studnia w kontekście historii i współczesności. Woda jest jednym z podstawowych składników życia na Ziemi, a dostęp do niej jest prawem człowieka uznanym przez ONZ. Pobieranie wody oraz dedykowana temu architektura spełniała i spełnia podstawową funkcję w społecznościach ludzkich. Motyw studni jest głęboko zakorzeniony w kulturze i historii, zarówno jako symbol, jak i funkcjonalna struktura. Studnia w ujęciu wystawy jest interpretowana, ukontekstowana, staje się zarówno pretekstem jak i tekstem kultury.

W przestrzeni pawilonu dominują trzy obiekty. Każdy z nich jest przestrzenną interpretacją tematu studni, a jednocześnie nośnikiem narracji i kontekstów. Te trzy figury studniopodobne występują w otoczeniu naściennej opowieści, która przedstawia szkice historyczne studni, a także wizje futurystyczne osadzone na linii gruntu wymalowanej wzdłuż ścian całego pawilonu.

Te trzy obiekty to: Studnia, Wodopój i Głębia.

**Studnia** - to przestrzenna sugestia obiektu małej architektury, jakim była historycznie studnia miejska. Miejsce to, w odróżnieniu od wspólnotowej przestrzeni Wodopaju, oferuje doświadczenie indywidualne. Syntetyczna forma połączona tu jest baśniowym zadaniem studni - przechowywaniem ludzkich historii. Studnia staje się w tym ujęciu źródłem i archiwum narracji. Zamontowane w bryle obiektu słuchawki umożliwiają wysłuchanie opowieści przedstawiających historyczne i kulturowe odniesienia do motywu przewodniego. Umieszczone przy słuchawkach kody QR odsyłają do strony internetowej pawilonu polskiego, gdzie zgromadzone są spisane oraz zarejestrowane dźwiękowo historie. To sposób na to, aby zwiedzający mogli "zabrać" historie ze sobą lub wysłuchać ich na swoich słuchawkach zwiedzając resztę pawilonu.

**Wodopój** to miejsce znajdujące się w sercu pawilonu i zapraszające odwiedzające osoby do spoczynku. Jego centryczny, łagodny, inkluzywny charakter podkreśla dyskretna instalacja dźwiękowa przyciągająca widzów. Obiekt wypełniony jest wodą. Otoczony amfiteatralnymi siedziskami zachęca do rozmowy i nawiązywania kontaktów. Dotykamy tu funkcji społecznych studni jako miejsca spotkań, ważnego punktu w środowisku miejskim oraz w codziennej praktyce przekazywania historii. Wodopój zostanie zaprojektowany jako model architektury wspólnototwórczej, gdzie mogą odbywać się również wydarzenia towarzyszące wystawie np. warsztaty czy panele dyskusyjne.

**Głębia** ma postać sięgającej sufitu kolumny, do której wnętrza wiodzie spiralny korytarz. Pełni ona rolę ciemnego pokoju projekcyjnego, gdzie prezentowane będą krótkie formy filmowe poruszające kilka wartych bliższego przyjrzenia się konteksty wizualne, w jakich można rozważyć figurę studni. Przykładem takiego kontekstu jest charakterystyczne dla naszej części Europy zjawisko betonozy (concreteosis). Czy budowa studni może stać się interwencją architektoniczną - manifestem, w którym rozprucie zabetonowanej powierzchni placów, drążenie tuneli sięgających wód gruntowych wydobywa spod ziemi i przywraca symbolicznie połączenie człowieka ze źródłem życia? W kontekście zmian klimatu, którego zaostrenie stawia nas przed wyzwaniem zredefiniowania naszych - społeczeństw - relacji z wodą rozumianą możliwie szeroko. Nowoczesne rozwiązania dla retencji i dystrybucji są obecnie palącą koniecznością. Nowoczesne studnie miejskie pełniące funkcje zarówno retencyjne, odprowadzające, jak i wydobywcze, są zdialogowaną odpowiedzią na potrzeby ludzi w warunkach zaostrającego się klimatu.

Pawilon polski zgodnie z tą koncepcją ma stać się miejscem spotkań przy studniach oraz refleksji nad nimi. Wystawa materialnie i semantycznie rozważa to zagadnienie. Środowisko pawilonu będzie oferować holistyczne spotkanie z zagadnieniem architektonicznym, historycznym i kulturowym jakim jest studnia, w warunkach ekspozycyjnych sprzyjających wyciszeniu, namysłowi i skupieniu.

Identifier: **M77A77M**

Competition **Entry I – general exhibition concept.**

## WELL, WELL, WELL

curatorial concept for the exhibition project in the Polish Pavilion at the 19th International Architecture Exhibition in Venice 2025.

The curatorial concept for the Polish Pavilion at the 2025 Venice Architecture Biennale is straightforward yet profound. It aims to explore various interpretations of the theme and the object of the well within the context of both history and modernity. Water, one of the basic elements of life on Earth, is recognized by the United Nations as a fundamental human right. The act of water collection, along with the dedicated architecture that it accompanies, has historically fulfilled and continues to fulfill, a fundamental role in human societies. The motif of the well is deeply rooted in culture and history, functioning both as a symbol and as a practical structure. Within the framework of the exhibition, the well is interpreted and contextualized, becoming both a pretext and a text of culture.

The pavilion space is dominated by three objects. Each of them is a spatial interpretation of the well theme, while simultaneously serving as a carrier of narratives and contexts. These three well-like figures are set within a wall-mounted story, which presents historical sketches of wells, along with futuristic visions depicted along a ground line painted across the walls of the entire pavilion.

These three objects are: [The Well](#), [The Gathering Place](#), and [The Depth](#).

**The Well** is a spatial suggestion of a small architectural object, historically represented by the urban well. Unlike the communal space of The Watering Place, this location offers an individual experience. Its synthetic form is intertwined with the fairy-tale function of the well—preserving human stories. In this interpretation, the well becomes both a source and an archive of narratives. Headphones mounted within the structure allow visitors to listen to stories that present historical and cultural references to the central theme. QR codes placed near the headphones direct visitors to the website of the Polish Pavilion, where transcribed and audio-recorded stories are stored. This allows visitors to "take" the stories with them or listen to them on their own headphones as they explore the rest of the pavilion.

**The Gathering Place** is located at the heart of the pavilion and invites visitors to rest. Its central, gentle, and inclusive character is highlighted by a subtle sound installation that attracts the audience. The structure is filled with water and surrounded by amphitheater-style seating, encouraging conversation and interaction. Here, we touch upon the social function of the well as a meeting place, an important point in the urban environment and a daily practice of storytelling. The Watering Place will be designed as a model of community-building architecture where accompanying events such as workshops or discussion panels can also take place.

**The Depth** takes the form of a column reaching up to the ceiling with a spiral corridor leading to its interior. It serves as a dark projection room where short films will be presented, exploring several visual contexts in which the figure of the well can be reconsidered. One example of such a context is the phenomenon of betonoza (concreteosis), characteristic of our part of Europe. Could the construction of a well become an architectural intervention—a manifesto, in which breaking through the concrete surfaces of squares, drilling tunnels to reach groundwater symbolically restores humanity's connection to the source of life? This question is posed in the context of climate change, whose intensification challenges us to redefine our societies relationship with water understood in the broadest sense. Modern solutions for retention and distribution are now an urgent necessity. Contemporary urban wells, serving both retention, drainage and extraction functions are a dialogued response to human needs in increasingly challenging climate conditions.

In line with this concept the Polish Pavilion is meant to become a meeting place centered around wells and a space for reflection upon them. The exhibition examines this subject both materially and semantically. The pavilion's environment will offer a holistic engagement with the architectural, historical and cultural significance of the well within an exhibition space designed to foster tranquility, contemplation and focus.